

تیتراژ پیشنهادی: ضرورت گسترش رقابت در بازرگانی داخلی و خارجی

ضرورت گسترش رقابت در بازرگانی داخلی و خارجی

امروزه همراه با رشد و توسعه کشورها، از یک سو نیازهای افراد متنوع و از سوی دیگر مشاغل افراد تخصصی گردید، بطوریکه حتی افراد یک خانواده برای تامین حداقل مایحتاج مصرفی خود نیازمند استفاده از کالاها و خدمات تولید و عرضه شده توسط دیگران شده اند. که با توجه به افزایش امکان تولید و عرضه محصولات مختلف توسط افراد (حقیقی و حقوقی) در داخل و خارج کشور، خطر ناشی از تولید و عرضه کالاها و خدمات نامرغوب در بازارهای جهانی و داخلی بسیار زیاد شده است. بی‌گمان عدالت اجتماعی و حفظ حقوق اولیه مصرف‌کنندگان ایجاب می‌کند برای جلوگیری از وارد آمدن زیان به افراد، تدابیری اندیشیده شود. بدین ترتیب مهم‌ترین گام، وضع قوانین مناسب است که هم نظام تولید، توزیع و مصرف را سامان بخشد و از وقوع صدمات و خسارات معنوی به دلیل عدم رعایت حقوق مصرف‌کننده جلوگیری کند، و هم در صورت بروز خسارت، مرجعی وجود داشته باشد که از طریق آن و با آسان‌ترین و سریع‌ترین روش بتوان برای جبران خسارت وارده به مصرف‌کننده و مجازات موثر متخلف اقدام نمود. بر این اساس در بسیاری از کشورهای جهان قوانین مشخص و واضحی برای این منظور تحت عنوان حقوق مصرف‌کنندگان تدوین و ابلاغ شده است. این قوانین در سطوح مختلف محلی، ملی، کشوری، منطقه‌ای و حتی جهانی به تصویب رسیده و یکی از مهمترین وظایف دولتهای، انجام امور مرتبط با قانون حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان از جنبه‌های مختلف در کلیه مراحل زنجیره تولید و عرضه کالاها و خدمات است.

در ایران از سالیان دور قوانین و مقررات زیادی در ارتباط با رعایت حقوق مصرف‌کنندگان تدوین و اجرا می‌شود که از جمله این قوانین می‌توان به الزام کلیه تولیدکنندگان کوچک و بزرگ بر الصاق اطلاعات مربوط به تاریخ تولید، تاریخ انقضاء، قیمت و سایر اطلاعات مورد نیاز مصرف‌کنندگان در نگهداری و مصرف کالاها داشت. این امر اگرچه بصورت اجباری توسط نهادها و سازمان‌های دولتی متولی تولید و عرضه کالاها، پیگیری و با متخلفین بشدت برخورد می‌شود اما در سالیان اخیر با گسترش رقابت در تولید و عرضه برخی محصولات به خصوص در صنایع غذایی، بنگاههای تولیدی نیز سعی در درج اطلاعات فوق بر بسته بندی کالاهای تولیدی

شان می باشند. البته گسترش الصاق این اطلاعات بر بسته بندی محصولات مختلف تا حدود زیادی، تحت تاثیر رشد فن آوری در تولید ماشین آلات چاپ و بسته بندی است که نسبت به گذشته با هزینه های بسیار کمتری این امر را انجام می دهند.

در هر حال در سالهای اخیر علاوه بر سمت عرضه (بنگاههای تولیدی و واردکنندگان)، در سمت تقاضا (مصرف کنندگان) نیز حساسیت بیشتری نسبت به تهیه کالاهای که در آن حتما اطلاعات مربوط به زمان تولید و زمان مصرف چاپ شده باشد، افزایش یافته است. البته در بیشتر مناطق کشور امروزه، مصرف کنندگان بدون توجه به این اطلاعات، کالاها را خرید نمی نمایند. اما در فروشگاههای خرده فروشی در برخی مناطق حاشیه ای شهرها، جاده ها و مناطق روستایی، با توجه به عدم آشنایی مردم این مناطق با این موضوع، متاسفانه افراد متخلف همچنان اقدام به عرضه کالاهای تاریخ گذشته می نمایند.

بطور کلی در چند سال اخیر اقدامات گسترده ای در زمینه چاپ و الصاق اطلاعات ضروری کالاها در کشور انجام گرفته و در حال حاضر بازار کشور نسبت به گذشته تعداد کالاهای بدون اطلاعات ضروری کاهش زیادی یافته است. البته باید توجه داشت که هنوز نسبت به وضعیت مطلوب فاصله زیادی وجود دارد و لازم است با انجام اقدامات تکمیلی زمینه گسترش این امر و بهبود نظام توزیع کالا در کشور صورت پذیرد. از جمله یکی از مشکلات الصاق این اطلاعات در حال حاضر مربوط به عدم چاپ این اطلاعات بصورت شفاف و مشخص برای همه کالاها می باشد. برای مثال یکی از بهترین تولیدکنندگان صنایع غذایی کشور که محصولات با کیفیت و قیمت مناسب تولید و عرضه می نماید و برای مصرف کنندگان زیادی خرید محصولات این شرکت در اولویت اول است، الصاق اطلاعات مربوط به تاریخ و قیمت محصولات این شرکت بزرگ و متعبر، به سختی قابل خواندن توسط یک انسان سالم می باشد. بطوریکه اطلاعات قیمت و زمان انقضا عموماً بر درب محصولات بر قسمتی که دارای رنگ تیره است چاپ شده و خواندن آن خیلی سخت است. حال باید توجه داشت که خریداران محصولات این شرکت معتبر و با کیفیت، طیف وسیعی از همه اقشار جامعه را در برمی گیرد و وقتی خواندن این اطلاعات برای فرد سالم سخت و دشوار است، چگونه افراد سال خورده و معلول می توانند محصول تاریخ گذشته را انتخاب نمایند. همچنین برخی فروشندگان از این امر سواستفاده و کالاهای تولیدی این شرکت را با قیمت بیشتری عرضه می نمایند. چراکه بخش اعظم فروشگاههای خرده فروشی از صندوق مکانیزه استفاده نمی نمایند و امکان عرضه با قیمت بیشتر وجود دارد. این امر در محصولات زیادی وجود دارد و در حال حاضر هر کارخانه، باتوجه به استاندارد خود اقدام به چاپ اطلاعات قیمت و تاریخ بر کالاها می نماید. براین اساس مصرف کنندگان در انتخاب کالاها باید زمان بیشتری برای بررسی قیمت و تاریخ مصرف کالاهای خریداری

شده، صرف نماید. براین اساس لازم است هرچه سریعتر استاندارد مربوط به الصاق اطلاعات ضروری بر کالاها یکسان شود. در این بین باید بصورت شفاف و مشخص برای همه اقشار جامعه این اطلاعات در جای مشخص چاپ شود. همچنین متولیان دولتی لازم است بعد از نهایی شدن این امر، در این زمینه به عموم مردم اطلاع رسانی نمایند. در هر حال باید از یک سو چاپ و الصاق اطلاعات مربوط به زمان و قیمت کالاها شفاف و قابل خواندن برای همه افراد در کمترین زمان باشد و از سوی دیگر امکان جعل و سواستفاده از این اطلاعات نیز کاهش یابد. براین اساس لازم است از اقدامات سایر کشورها به خصوص کشورهای توسعه یافته در این زمینه استفاده شود.

تایید کننده:	تایید مدیر ذیربط:	تایید حوزه ریاست:	تایید رییس موسسه:
☐	☐	☐	☐